

Előfizetési díj helyben:	
Egész évre . . .	8 frt
Félévre	4 frt
Negyedévre . . .	2 frt
Vidékire 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal . . .	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal . . .	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, SZERDÁN és PÉNTEKEN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség kiadóhivatala	
VII-ik kör, virág-utca, 337-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.	
„Nyiltér” sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számítottatik.	

A homunculusok lapja.

Szabadka város főiskolájának magisterei vasárnaponként meg szokták nyergelni szárnyas gebéjüket és megkoczkáztatnak egy-egy távlovaglást a regényesség honába. Ez a „Ritt ins romantische Land“ a helybeli tudós homunculusok lapjának hasábjain szokott történni és a kalandos expedíció egy-egy productuma a Szabadkai Hirlap egyik-másik vezér—úrú—cikke a politikai bölcsesség kolompjával.

Ilyen figyelemre méltó elüljáró kolompos cikk volt a mult heti vezérkedő cikke is, mely tárgy- és személysmeretet negélyezve, ismertette füvel-fával a Suboticke Novine megfogantatásának és megszületésének épületes történetét, szórva ekközben untalan a ráfogás és rágalom dinamitombáit és beleburkolódzva a névtelenség ama bizonyos kényelmes, bő köpenyébe.

A névtelen szerkesztővel dicsekvő lap névtelen vezérirója és cikk-irója nem tud megbarátkozni a legújabb bunyevác lap megszületésével. Hát uram istenem, melyik jóra való magyar ember, hazafias szabadkai polgár tudja az ilyet megemészteni? Sok ember

még a Szabadkai Hirlapot sem bírja el, de hát ez legalább magyarul íródik. Csakhogy aztán elvárják, hogy a bunyevác lap kalefaktorait ne ott keresse ahol azok nincsenek, hanem ott, ahol a fő rendezőt meg lehetne találni — a torony alatt. Csakhogy nagymogulunk első csatlósa hivatalos hirdetményekkel és jövedelmező árlejtésekkel is tud, ha akar, kedveskedni a jó kis fiuknak és ilyenkor új év táján elnézőbb is szokott lenni a szerkesztő-kiadó Jánusfej.

Pedig már egy alkalommal kimutattuk, hogy polgármesterünk az, a ki a bunyevác idioma útján akar magának prozelitákat toborzani olyan elemek közt, amelyek közt a magyar nyelvvel nem lehet zöld ágra vergődni. Most arra felé kacérkodik.

Mert mindenkinek tetszeni, ez a mostani polgármester jelszava. Mindenkinek, ellenséget és barátot *lekötelezni*, ez az ő politikája. Tetszelegni mindennel és mindenkivel, ez az ő rendszere.

Ez az erkölcstelen rendszer hozta létre ezt a szlávság felé kacintgató lapot is. Ez a rendszer okozza, hogy politikai és társadalmi életünkben inogni kezd minden. Az erkölcs és a kultúra eltűnőben vannak, a becsület és a

politikai élet attributumai játékszerré váltak. Zsibvásárra kerül a komoly meggyőződés és csere, alku tárgyává lesz minden. A városi autonom élet tekintélye a sárga földig süllyedt.

Ilyen tendenciák és ilyen körülmények közepette, az ilyen Machethféle boszorkány konyhában aztán a füstölgő társadalmi üstből felszínre vergődnek természetesen olyan faktorok is, amelyek létezése nem kívánatos. A ilyen polgármesteri könnyelműséggel földézett Novine elemeivel úgy járhatl majd aztán a polgármester, mint az egyszeri ember az ördögével: *az viszi majd őt.*

Mi nem vagyunk fegyvertársai sem Pertics Mihálynak, sem Antunovics Mátyásnak, sőt ellenkezőleg, ellenfeleik olykor ellenségeik vagyunk, de azért egy percig sem tételezhetjük fel e kettőről azt, a mit a Szabadkai Hirlap mond, hogy ők is benne vannak a Novine boszorkány-konyhájában. Pertics Mihálynak lehetnek, vannak hibái, de ő tetőtől talpig magyar ember. Antunovics Mátyásról pedig a „Szabadság“ maga köteles tanuvallomást tenni, hogy mikor egy agg kórban szenvedő pánszláv álmodozó „bunyevác program“-ja megjelent, ő volt az, a ki azt la-

TÁRCZA.

A ki nem tud gyűlölni.

Hazaérkezett, — Azzal kezdte, hogy milyen esztelenség volt a gyermeket ilyen sokáig ébren tartani?

— Azt hittem, örömet szerzek néked, ha hosszú utadból megérkezve . . . és ha jól emlékezem, magad is irtad . . .

Igen, mikor még úgy gondoltam, hogy a kilencz órai vonattal jövök, nem pedig a 11 óráival. Még a cseléd is tudja, hogy a gyermekeknek ilyenkor már régen az ágyban a helye. De hát mikor falaknak beszél az ember s ebben a házban mindenki a maga feje után tesz-vesz.

Az asszonyka szó nélkül tette föl a teának való vizet. A borszesz kékes vibráló lángjai egy kicsit megkönnyeztették. Szerencsére senki sem látta, mert a credenz, a hol foglalatzkodott, az ebédlőszoba leg hátsó részében meglehetősen homályban állott.

A gyerek felszedelőzködött, kezét csókolt apjának s aludni ment. — Fel se nézett az asszonykának. Így volt szoktatva.

Mikor ide jött, a két kicsi jószágnak úgy mutatták be — „az új mama“. S az „új mamát“. nagyon szerették, mert édes mostohájuk lett. Annyira, hogy a „régii mamát“ is elfeledték mellette.

— Ugy-e a régi mama elment?

— El.

— Az égbe?

— Az égbe.

— Most te vagy a mi új mamánk?

— Én.

— És szeretsz minket? — És nem mégysz el soha tőlünk? Ugy-e még az égbe se? — Mi is szeretni fogunk téged nagyon, a papa mondta, hogy úgy szeressünk, mint a régi mamát.

Osszecsókolta gyermekeit és szívében áldotta azt az embert, a ki ilyenre biztatta őket. Fogadást tett, egy gyönyörű fogadást, — hogy az anyátlan árváknak anyjuk lesz, ha vére szerint mostoha is, de szíve szerint édes. És nem emlékszik, hogy még valaha oly boldog lett volna életében, mint akkor volt.

A nagy lángok hizelegve nyaldosták körül a forralót.

A mióta az egyik gyermek tüdőgyulladásban meghalt, sok minden változott. Isten lát a lelkébe, hogy úgy vigyázta, úgy ápolta, mint a magát. — A karjai között halt meg és majd utána szakadt a szíve, mikor sirba tették. És mégis, miért hát ez a szörnyű vád? Miért kell neki szenvedni azóta többet rosszabbat, mint a legutolsó cselédnek? Lealáztatást a háznépek, a gyermek előtt, — akinek utóvégre is anyja. Elszakították tőle azt is. „Nem szeretem, ha csókolja azt a gyermeket,“ — mondta egypárszor férje mi-

kor együtt kapta őket. — S olyankor megfogta a sirva fakadt gyermeknek kezét s elvitte magával az irodájába, dolgozószobájába s ott tartotta fél napokig. Még verte is, ha sirt utána. Megtiltotta, hogy kezét csókoljon neki, hogy úgy szólítsa „anyám“. — „Nincs anyád!“ Szeretett volna ilyenkor kifutni a temetőbe, leborulni az első asszony sirjára és elpanaszolni mindent. Szemére vetni: „miért halt meg, miért hagyta itt őt örök szenvedésre? Számon kérni tőle porladozó édes anyai szívéből hányszor dobban meg fájdalomában, kinjában ott a föld alatt? — Nem volt-e igaz, szerető anyja az árváknak, hű felesége az apjuknak? Igaz-e az a vád a melylye! férje illeti? Adjon neki elégtételt, feloldozást onnan a sirból. Könnyörüljön rajta, támadjon fel halottaiból, látogassa meg azt az embert, ho y ne kinozza tovább . .

— Ideadhatná a teámat! hangzott az asztal mellől s az asszonyka összereszt. Soha így félni nem láttam asszonyt urától. Hamar leforralta a teát, feladta. Ő maga pedig a hosszú ebédlő asztal másik végére ült, messze a férjétől. Horgolást vett elő s dolgozott.

Csend volt. A kanál csörgésén s a gáz sístergésén kívül egyéb nem hallatszott. Néha lopva odatekintett, nem kell-e valami, megvan-e elégedve, izlik-e az étel? — Egy kicsit rajta is felejtette a szeméit: milyen szép ember, becsületes, komoly vonások. — Istenem

punkban hevesen támadta ama négy cikkben, mely akkoriban oly méltó feltűnést okozott. Az ezekben vallott elvekkkel nem fér össze a Novine tendenciája. Legalább azt hisszük.

Egyébként bárki legyen a kuliszák mögött, — az könnyelmű, bűnös játékos. Az stratégiai hibát követ el nemzetiségeink sakkhuzásában, az nem sáfárokodik helyesen, becsületesen a magyar érdekekben.

Nem tudjuk, *derék, becsületes polgármesterünk* egy nézetben van-e velünk.

Hanem azért Brutus derék, becsületes férfit.

Öreg kritikus.

Szabadkai hírlapirodalom.

Szaporodnak városunkban a hírlapok, többek között legújabbán megjelent a „Bácskai Szemle“ amely lapnak eddig négy száma látott napvilágot. Már az első számban kezdett lapunk ellen ha nem is nyíltan, de a sorok közt eléggé világosan piszkolódni, mire mi, első sorban mert a „kollega“ urat nem ismertük és még ma sem ismerjük, nem reflektálhattunk, másodsorban mert semmi áron ellenségeskedni nem akartunk, — tudomásul sem vettük a célzásokat. A „kollega“ azonban erőnek erejével botrányt kívánt provokálni s így lapjának következő számaiban fokozatosan mindig világosabban kikel lapunk ellen, míg végre az ellenünk irányzott revolver lövést kénytelenek voltunk elég jókor felfogni és megadni a „kollega“ urnak azt a mit keresett.

A „Bácskai Szemle“ múlt heti 4-ik számában maga az előtünk ismeretlen „jogász irnok“ (?) szerkesztő többek között ezeket mondja: „Kifejtett programomban jeleztem, hogy a helyi lapok egynémelyikének azon szemérmetlen és undortgerjesztő irányát a mellyel egyesek társadalmi tönkretétele céljából, még a családi szentélybe is behatol, — követni nem fogom.“

de boldog lehetne . . .

Sokszor már azon volt, hogy odaszalad, átfonja nyakát, megcsókolja s megkérdezi tőle hogy miért, de miért ilyen az életük? Az első asszony s a meghalt gyermek emlékére esküszik, hogy ártatlanul szenved s hogy más sorsot érdemel . . .

Azán egy-egy mozdulat, az arcznak egy pillanatnyi kifejezése azok az emlékek, melyek férje sértő, goromba modorát hozták az esszébe, — elvették bátorságát. „Felkelne és lerázna magáról“ gondolta s majdnem igaza volt. Majd meg csak arra készült hogy szerényen, félénken megkérdezi tőle: volt-e Budapestben jártában a rokonoknál, hát szülei, hogy vannak, nincs-e számára izenetük? Ezer és ezer kérdés, a mi más házások közt két havi távollét után a legelső volna. S a mi olyan természetes, hogy egy cseppet se lenne bűn, ha megkoczkáztatná. De még sem mert szólni, az az ember meg sohse fogja magától élőhozni.

— Leszedjem az asztalt?

— Mire való a cseléd?

Akárhányszor még, ha cselédet akart hívni, rámondta: „kár minden semmiségért csöngetni.“ Nem, nem lehetett a kedvére tenni semmit. Ha egyszer haragudott rá, ki nem állhatta, gyűlölte.

Mindig így fog tartani? Hisz ez nem élet? Nem fiatal-e, nem szép-e, nincs-e joga

Azonban ugyanazon számban következő Hirt hozza:

„Rémhir. Városszerte beszélnek, hogy egy helybeli Babilás, 9-én vagy 10-én reggel neje kávéjába valami gyanus folyadékot csepegtetett. Neje ezt észrevéve, kávéját kiinni vonakodott s midőn férje őt erre kényszeríteni akarta a folyosóra futott, a férj utána és kényszeríteni akarta, hogy az emeletről ugorjon le, ez természetesen ellenkezett, mire közöttük dulakodás támadt. Babilás ur látva, hogy terve nem sikerült, hazulról elfutott és másodmagával állítólag a városból eltűnt. — Ezen ur egy belügyminiszterileg engedélyezett oly üzlet tulajdonosa, a hol egy manipuláció emberéletbe is kerülhet, s tekintve, hogy ily tett elkövetése tiszta elmebeli állapot kizárására enged következtetni, rendőrségünk figyelmét ez uton is szükségesnek tartottuk felhívni.“

Kérdjük tehát, hol marad az a nagy garral hirdetett hírlapi tisztesség, ha egy a légből kapott hír által egy helybeli tisztességes családot a sárga földig minden alapos ok nélkül leránt. De feltéve, hogy volna is valami a dologban, — amint épen semmi sincs, — mi köze annak a laphoz? Minek ártja magát a családi szentélybe? Mi célja legyen ennek a revolvereskedésnek? Vagy talán ilyen uton akarja az előfizetőket toborzani? Sajnáljuk a „kollega“ urat.

Lapjának legutóbbi számában „Válasz a „Szabadság“-nak című cikket ereszt meg. Hát a „kollega“ ur anélkül hogy hozzá bármilyen kérdést is intéztünk volna egy „választ“ ir (?) Eme „válaszban“ többek közt még ezt is mondja:

„Ezuttal csak azért, mert saját személyem támadtatott meg, a támadás elől ki nem térek, hanem felveszem a harcot, nem ugyan az újdonság írójával, mert azt egy tollvonásra sem méltatom, hanem igenis azon lappal, a melyben az napvilágot látott.“

Neki megy tehát nemcsak lapunknak, hanem egy 3-ik személynek is, kiről nem

a boldogsághoz éppen úgy mint akárhány asszonyok? Mivel rosszab ő ezeknél? Mit vétett? Egyetlen embernek a szeszélye, rögeszméje miatt odalegyen egy egész élet? Nincs igazság se földön, se égben, mely elválassza sorsát a sorsától? Ha egyiknek szenvedés a másiknak nyűg — miért nem hagyják egymást? Le is ut, fel is ut! Ott vannak szülei, visszamehet azokhoz, legalább békeséghen élne holta napjáig, nem folya annyi könny. Bolond is volt, hogy eddig nem tette. Meg kellett volna már rég mutatnia, hogy éppen nem tartozik ártatlanul szenvednie, tűrni gorombaságokat és sérelmet szótlanul. Hogy nem lehet egy embernek a másik fölött olyan zsarnok módra felelősség nélkül uralkodnia, akár a kutyáján vagy lován. Ha akarom, megrugom, ha akarom agyon is löhetem. Kinek mi szava hozzá? . . . Nem, nem marad egy hétig sem tovább. Holnap ir, holnapután csomagol, azután megy az anyához. Fáj elszakadni a gyerektől, de hisz úgy sem lehet az övé. Az a halott bizonyára megbocsájt neki, hogy árván hagyja az árváját. Eleget szenvedett érte eddig. Sokan elgondolták ezt így és még se tették; mért ne tehetne meg ő is? Ma még hallgat, de holnap mindent megmond a mi a szívében fekszik, a mit évek óta, szó nélkül, némán kellett lenyelnie . . . Merészen, daczosan

tudja, hogy tényleg az irta-e a neheztelt kis hirt vagy nem a kit ő gondol, azt mondván, hogy azt a „kollega“ ur egy tollvonásra sem méltatja. Nem áruljuk el a szerkesztői titkot ha azt mondjuk, hogy a kérdéses hirt olyan ember irta ki Amerikában sohasem volt, de ha lett volna is, megmondotta lapunk legutóbbi számában a szedőgyerek, hogy a „kollega“ ur attól a bizonyos amerikai kubi-kostól még tanulhatna egyetmást.

Politikai ostromállapot.

Körülbelül hat éve lesz hogy Szeged és Hód.Mező-Vásárhely nagyhirű főispánja ide került és mint ideiglenes főispán átvette városunk kormányzatát.

Mindenki — de maga a főispán is tudta hogy miért helyeztetett ide.

Az lett volna feladata, hogy a pártpolitikai élet hullámain itt lecsendesítse és kekérvágáshoz hozza a már már fennakadt városi adminisztrációt.

Mennyire sikerült ez neki, úgy hisszük hogy erre alig szükséges adunk feleletet.

Az előbbi sikerült, de nem azért, mint-ha Kállay kormányzati talentuma csodákat mivelte volna és ömértósága diplomatikai képessége feltartóztatta volna az amugy is tetőpontra jutott hullámokat; hisz itt is a nagy természet öröktörvénye érvényesült, be kellett állani a visszafejlődésnek. Dagály után apálynak kell következni.

Be is következett.

A mi a másikat illeti? igazságtalanok lennének ha a provizorius főispánnak elekar-nának tagadni minden érdemeit.

Való igaz, hogy Kállay kezdetben érdeklődött az adminisztrációért. Nem tett ugyan annyit, amennyit hirt és tennie kellett volna de meglátszott kezében mégis az „uj seprő.“

Később elálmosodott. Az a mindennapi betegség fogta el tettvágyó akarát, a mely rendszerint elszokta fogni azokat akik magas posztójukban csak is felfelé néznek s a kik

szemébe vágja neki . . . Eláll a szeme, szája is annak az embernek . . .

S a horgoló tű sebesen mozgott az ideges ujak közt, az asszonyka egészen neki pirult: arczáról egész kedélyállapota s még a szavakat is kilehetett volna találni a fejnek egy-egy haragos, elszánt mozdulatából, mellyel föltevéseit mintegy magában megerősítelte.

A férj az újságok közt turkált; nyugodtan tépte le a czimszalagokat, bontotta fel a papirlepedőket s beléjük temetkezett. Egyszer csak úgy véletlenségből, az újság mögül megszólalt anélkül, hogy föltekintett volna:

— Igaz a mamáék csókoltatják és tiszteltetik. Meg vannak. Egészségesek. Kálmánéknál is voltam, nagyon örül az állásának; kis Micikéjük nehéz beteg volt, azt hitték belehal a fogzásba. De hála Istennek most már tul van minden bajon. Csókoltatják ők is.

Igy sorba vette a rokonságot s átadta az obligát — tiszteleteket, üdvözlöket. Az újságából egyszer se pillantott fel s nem is látta, vagy nem akarta látni, hogy valaki kibékülve, boldogan, áhitattal hallgatta leste minden szavát . . .

Vojtkó Pál.

fénylő állásukat nem annyira önmaguk érdemeinek köszönik, mint inkább a még ma is fennálló rendszerünk.

A hízlegés és megalázkodás opiuma nem ritkán még az erős jellemeket is megpróbálja a miért is nálunk olyan állapotban van ma a városi adminisztráció, mint amilyenben akkor volt, amikor Kállay először idejött, sőt bizonyos tekintetben még rosszabbul állunk, mert az a rendszer melyet ő inaugurált lehetetlenné teszi az orvoslatot.

Azonban örömhirt hallottunk, ugyanis: hogy maga Kállay is idejét látja annak, hogy az itteni provisoriumnak vége legyen s ennél fogva tán legközelebb befogja adni lemondását.

Kívánatos ez ugy a főispán — mint a város érdekéből is. Azért hogy többet ne mondjunk, végezzük sorainkat azon közóhajtással: hogy legyen úgy.

A közgyűlés.

(Folytatás.)

A kelebiai homokterületek eladása a tanács javaslata értelmében elfogadtatott. — A főgymnasium rajztermének felszereléséhez szükséges bútorok szállítására elfogadtatott a legjutányosabb ajánlat (Nagy Mihályé.) — Az elemi iskolák részére táblák és katedrák beszerzése tárgyában eltartott árlejtés jóváhagyatott, a legolcsóbb ajánlatot benyújtá Sipos asztalos mester. A városi közkönyvtár egyesület részére alkalmas helyiség adományozása jövőre halasztatik, Többrendbeli segélyezés következett, a pénzügyi tanácsnok föl is olvasott egy kérvényt, melyre egy a múlt században született özvegy (talán árva is?) aszszony számára 5 frt. haviségelet szavazott meg a közgyűlés. Nem lehet ez ellen kifogást emelni, de nem volt eléggé feltüntetve, hogy vagyontalan úgy ő maga, valamint legközelebbi hozzátartozói, kiknek róla gondoskodni kötelességünkben s talán módjukban is áll. — A városi javadalmi hivatal megszüntetését illető javaslat elfogadtatott. Végül olvastatott miniszteri leirat a megfelelőbb városi nyomdai és lakatos munkák tárgyában, mely szerint a legolcsóbb ajánlatot tevőknek kell a munkát kiadni. Jellemző, hogy a miniszteri leirat a város tekintélyének föntartásával is indokolja határozatát. Ebből megtanulhatnánk tanácsunk, hogy nem az egyéni vélemény, hanem a város tekintélye forog ily dolgoknál szóban.

Lelenczügy.

Az országos lelenczház egyesület alapszabályaiból közöljük a két paragrafust, melyek az egyesület célját tüntetik fel.

2. §. Az egyesület célja szegény elhagyott gyermekek tartása, nevelése és gyógykezelése a betöltött 13-ik életéveikig és szemmel tartásuk a nagykorúságig.

3. §. Az egyesület e célú országos lelenczháznak és a szükséghez képest ezzel kapcsolatban szülő háznak alapítása által igyekszik elérni.

A szerkesztőségünkben levő gyűjtődvre bevezetjük a tagokul jelentkezettek s azokat lapunkban nyilvántartjuk. Rendes tag az ki 5 évi kötelezettség mellett évenként 2 frtot fizet, pártoló tag, ki 5 frtot; alapító tag, ki az egyesület tőkéjéhez legalább 50 frtnyi adománnyal járul; alapítványos tag az, ki az egyesület céljaira legalább 30 frtot adományoz. Az alapítványosok nevei megörökítenek.

Még egyszer kérjük a részvételt s ha városunkban vagy vidékünkön legalább 5 tag fiók-egyesületet akar alapítani, akkor az alapszabályok értelmében az megtörténik.

Közgazd., ipar, kereskedelem

Ujabb cikkek gyártása Itthon. Lukács Bóla kereskedelmi miniszter arra hívja föl a szegedi kereskedelmi és iparkamara figyelmét, hogy a Jakottet és társa cég Budapestén a külső vácsi uton egy villanyos villágítás, távirida és távbeszélő, valamint villanyos erő átvitelére alkalmas földalatti vezetékek céljaira szükséges eszközök gyártására szolgáló nagyszabású ipartelepét (kábel és ólomcsögyár) létesített a technika mai fejlettségének megfelelő költséges berendezéssel. E vállalatot, mely hazánkban eddig még nagy részt elő nem állított cikkek gyárt s így hivatalban van a fentebb említett eszközöknek külföldről való behozatalát mellőzhetővé tenni a hazai ipar fejlődése szempontjából kiváló figyelemre méltónak és pártolandónak tartja a miniszter. A kamara erre a kerületében levő gyárosokat és iparosokat figyelmessé teszi oly célból, hogy az e szakba vágó szükségleteiket lehetőleg ezen új hazai gyár készítményeiből szerezzék be.

Farsang.

Az izr. önszegélyző és gyámolító egyesület ezidei bálja miként értesülünk márcz. hó 4-én fog megtartatni.

Közönség köréből.

Templom festését.

Bpest, 1893. jan. 12.

Tek. Szerkesztő ur!

Becses lapjának jan. 8-iki számában megjelent cikke a következőket válaszoljuk:

Egyáltalán nem vagyunk szobafestők, mert szövetségünkbe Szirmai Antal acad. festőművész-tanár, Szabadka város szülötte eszközli a művészi feladatok megoldását.

A nagym. ministerium egyedül bennünket ajánlott a nagym. Főpapság ily egyház művész restaurálására.

Eddig Magyarországon 32 templomot restauráltunk, anélkül, hogy a legcsekélyebb panaszt emeltek volna ellenünk, s hogy Szegeden, az árviz által annyira megrongált falakon néhány salétrom folt által keletkezett lehámlás mutatkozik, tisztán e rendkívül kedvezőtlen körülményekre vezethető vissza, de mi, meg az ilyen, nem tőlünk függő, de szakértőktől megállapítható sérüléseket is, három éven belül kijavítjuk, s e célra mindig egy nagyobb összeget kautiokép leteszünk.

Megvagyunk győződve, hogy tek. Szerkesztő ur felszólalását a közügy érdekében tette, de bizzunk igazságérzetében, hogy válaszukat közölve, nekünk igazságot szolgáltat.

Teljes tisztelettel

*Altenbuchner és Greiner,
Szirmai Antal.*

HIREK

Tüzesetek. Folyó hó 5-én, a reggei órákban a városházának egyik kéménye gyulladt ki. — Folyó hó 8-án Czviin Antal képviselőnek Ludas puszta 569 sz. a. tanyáján az ökrisztálló a cselédség gondatlansága miatt

gyulladt és leégett, s bár így is van 300 frt kár, mégis szerencse, hogy az istállóban volt tiz drb. ökröt megtudták menteni. — ifj. Geiger Miksa, Petőfi utca 82. sz. a. levő üzlethelyisége mellett levő kamarában egy pár zsák vigyázatlanság folytán meggyulladt. Egyébb baj nem történt, mert a tűz idejében elnyomatott. — Vukovics Simon városi pénztárnok 6-ik kör, Vukovics utca, 36 sz. a. levő telken a belső nádas-épület, hihetőleg rossz építkezés folytán, f. hó 13-án, d. u. 6 óra 20 perczkor kigyulladt. Daczára a nagy hónap, a nádtetejű épület már teljesen lángban állott; amidőn a tűzoltóság kivonult már csak a tűz lokalizálására lehetett szorítkoznia a mi két órai nehéz munka usán sikerült is. A kár összeg 450 frtra tehető. A mi azonban megtérül mert az épület biztosítva volt. — Tegnap a „Pest“-város épület egyik kéménye gyulladt ki, a gyorsan elősietett városi tűzoltók a tűz tovább terjedését megakadályozták.

Januska Gergely, volt csantavéri bíró husz éves koráig a városban neveltette Gergey fiát, s tanítását csak a tanárok ama határozott kijelentésére hagyta abba, hogy a fiatal Januska nem alkalmas ember arra, hogy ur legyen belőle. Ez idő óta a fiu Csantavéren élt az apja nyakán; egyre-másra folytatva kicsapongó életét és éjszakai dorbézolását. Legutobb a könyelmű fiu egy odavaló rosszhírű nővel kezdett szerelmi viszonyt s apja a minap azt a hirt hallotta felőle hogy szeretőjét ol-tár elé vezeti legközelebb. A szegény öreg nagyon felboszantotta ez a rossz hír, s a napokban kissé kemény szavakkal figyelmeztette a fiatal Gergelyt hogy szándékáról mondjon le. A fiu annyira felbőszült az apja szavai fölött, hogy a remegő aggastyánt átkarolva, annak óráját a felső ajakkal együtt leharapta. Mikor az öreg vértől etborítva összeroskadt, a fiu kirohant a szobából, s azóta nyoma veszett.

Eljegyzés. Szabó József helyb. előre törekvő fiatal iparos f. hó 8-án jegyet váltott Schleicher Ilona kisasszonnyal.

Tüzesetek statisztikai kimutatása. Szabadka szab. kir. város területén az elmúlt 1892-ik évben összesen 80 tüzeset volt és pedig: 66. tüzeset volt reggeli 6. órától esti 6. óráig, és 14. tüzeset esteli 6. órától reggeli 6. óráig. Ezek közül: tető tűz volt 16, kazaltűz 31, malomtűz 2, kéménytűz 15, szobátűz 8, menyezettűz 3, gyáritűz 1, pincetűz 1, boltitűz 1, trágyakazaltűz 14 és rétinád-tűz 1 esetben. Ezenkívül a városi tűzoltóság kivonult vaktűzilárma folytán 18 esetben, s gyakorlatkép riasztva lett 8 izben. Összgyakorlat 34 esetben tartatott. A fenti tüzesetekből származó kárösszeg kitesz 12697 frtot, ebből biztosítás útján megtérített 2915 frt, — biztosítva nem volt 9782 frt érték.

Jubileum. A helyb. izr. nőegylet f. év január 22-én tartja fennállásának 40 éves jubileumát.

Othello Biharban. Biharmegye Félegyháza községében, két emberélet esett áldozatul a „zöldszemű szörnyeteg“-nek. Ujlaki Zsigmond ottani bérlőnek szerelmi viszonya volt Balogh Imrénével. A községben minap este bál volt és kedvese észrevette a mint a csinos asszonyt a bálban valaki meges kolta. Ujlaki erre feldühödve rontott Balogné lakására és az asszonyra és anyósára többször rálőtt és mind a kettőt halálosan megsebesítette. Ujlakit, a ki családosa ember, a csendőrség megfogta.

Szerencsétlenség a gyakorlótéren. E hó 10-én délután Keszthelyen, hol a 8-ik honvéd-huszárezred II. osztálya állomáson van, a gyakorlat alkalmával nagy szerencsétlenség történt. Két tiszt és 8 közlegény lábát törte. A szerencsétlenség hihetőleg oly módon történt, hogy a mikor rohamot vezényeltek, az éjjeli fagy által megjegesedett gyakorlótéren elcsuszott az egyik ló s vagy 10 utána következő is oly szerencsétlenül esett el, hogy lovasaik mind lebuktak, Schlippenbach gróf, pécsi dandárparancsnok, azonnal az eset színhelyére utazott.

Családi drámák. Pécskán egy fiatal bognár valószínűleg beszámíthatatlan állapotban hatlővetű revolverrel rálőtt nejeére és három éves leánykájára. A leányka azonnal meghalt az asszony pedig életveszélyes állapotban fekszik a kórházban. A gyilkos apát letartoztatta a csendőrség. — Nyeszowban Oswald nevű fegyverkovács, a ki már harminc év óta szolgál az ottani huszárezredben agyonlőtte feleségét és önmagát. Ugy látszik a házaspár közös elhatározással halt meg, mert előbb minden ismerősüktől elbucsztak sőt meg is ajándékozták azokat, vagyoni körülményeiket pedig rendbe hozták. A hitvespárt együtt temették el katonai diszszel s a sir fölött Nechansky őrnagy tartott beszédet.

Értesítjük t. olvasóinkat, hogy a hozzánk közvetlen érkező new-yorki levelezések nyomán hetenként egyszer *amerikai*, és különösen *amerikai magyar* dolgokról külön rovatot nyitunk meg. — *Krokker Mátyás* hazánkfiaát Hazletonban a vasut eltaposta. A vasuti vágányok mellé feküdt le este a helyett, hogy haza ment volna Frenchtownba. Agyát a vonat szétfrecscentette. Endrédi (Sopronmegye) illetőségű volt. — *Pejdi József*, Ugodi (Veszprém.) illetőségű hazánkfia Chicagoból öngyilkos lett. — *A Verhovay egyesület* frelandi fiókja, Nimsgern Gyula a M. N. Sz. elnökét és Benedict József ugyan a M. N. Sz. titkárát disztagokul választották. Az erről szóló okmányok elkészítésével Uhlár József egyleti tag bizatott meg. — *Fejér Márton* new-yorki gépész nagy szerencsétlenség érte. A mint egy emelő gépjén dolgozott volna a vontató kötél elszakadt s a géppel együtt lezuhant, miközben olyan sérüléseket szenvedett, hogy eszméletlen állapotban szállították a kórházba. — *Trentonban Szogányi Mihály* hazánkfianak karácsonyi ajándékul a kis Jézus egy kis leánykát hozott, kit hétfőn már meg is kereszteltek Mari és Anna névre. Kovács Tamás és kedves neje tartották a kereszt viz alá. A lakomán több trentoni magyar vett részt. — *Dankó Gábor zenekara* A new-yorki Eden muzeum kitűnő magyar zenekart kapott Dankó Gábor válogatott bandájával. Dankó zenekara a legelső közé tartozott otthon is s itt sem marad hátra, mert a muzeumot látogató nagy közönség élvezettel hallgatja kitűnő iátékait s nem mullik el egy nap se melyen Dankó bandája ne aratná a babérokat. A zenekar csak m hó elsején kezdte a muzeumban meg működését, mivel ettől számitandólag egy évre van szerződötve. Biringer Károly hazánkfia, mint a muzeum egyik üzletvezetője sok érdemet szerzett már az által, hogy mindig magyar és kitűnő cigányzenekarokat szerződöt a muzeumban. A zenekartagjai tehát Dankó Gábor karmester és primás, Kurimi Simon második primás, Vajda Ferenc második primás, Gazda Mihály kontrás Horváth Sándor brácsos, Hura Károly kis sapos, Hirs Albert nagy sapos, Sárközi Janos cimbalmos, Budi Pál gordonkás Csicsó János és Holdasi János nagy bőgősök.

CSARNOK.

Chinai hírlap-Statistika

„Mire jök a lapok“

Az I-ső, arra hogy szerkesztőjét — igazmondásáért *fübe verjék*, mert hát: „mondj igazat betörök a fejed.“

A II-ik, arra hogy elkallott hivatalos működésének fáradalmait kipihenve, — árva nyomdász gyerekeknek foglalkozást adjon.

A III-ik, arra hogy megmutassa miként lehetséges egy lapnak — annyi polemizálás után — en magától *szerkesztődni* . . .

A IV-ik, arra hogy igazolja, miként lehet munka társakat „*papír vágó olloval*“ helyettesíteni.

Az V-ik lap, egy gyermekes hiúságot elégit ki, és egy ujdón sült nyomdát foglalkoztat.

A VI, és VII-ik *Mikadó és Nase* című lap kétségtelené teszi, hogy *Kochinchina a Sza-bad Amerikának harmadik városa.*

A VIII-ik, megszületendő *heti lap* „alkalmasint“ igazolandja hogy a *Chinai „alapság“* tulajdonkép „*Alapság.*“

Nyiltér.*)

Egy 300 literen felüli hordó jó minőségű tul a dunai siller bor olcsó árban eladó.

Értesítést ad

Karsai Bertalan.
iroda Egressy-utca.

Egész selyem, mintázott Foulárdokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 ft 65 krig — valamint fekete fehér és szines selyemszöveteket 45 krtól 11 ft 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) *selvemgyára Zürichben.* Min-ták póstaforduval küldetnek. Svajczba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 1-16 2

(* E rovat alattiakért nem felelős a szerk.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

!! Földbirtokosok figyelmébe !!

„Olcsó pénz 4 $\frac{1}{2}$ % kamatra“

Mivel nemcsak az olcsó kamat, de gyakran még annál nagyobb szerepet is játszik, ha oly nagy mennyiségben kapja meg a kölcsöntkereső a kölcsönt, mint aminőre szüksége van, feladatommá tűztem: földbirtokokra és városi bérházakra — azok értékeinek lehető-

leg legmagasabb összegeig — kölcsönt eszközölni.

A szóban forgó kölcsönök 5000 frttól, határtalan összegig adatnak; ré-gibb, drágább kamatu kölcsönök bé-lyeg és illetékmentesen convertáltatnak.

Bővebb értesítést díjtalanul nyujt

Adámsz Arnold

bank- és jelzálog tüzlet tulajdonos.

Budapesten, Teréz-körut 58. sz.

Alapított 1872-ik évben.

Egy üzlethelyiség

raktárral és pinczével, élénk helyen, azonnal kiadó. Bővebb értesítést ad Mamuzsich Antal fűszerkereskedő. 1-2

709/1892. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírószág 11996/892 számú végzése által Hönig Zsigmond javára végrehajtást szenvedett Csiger Antal 10 frt 65 kr. perkölttség és jár követelés erejéig, elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírőilag le és fölül [foglalt és 1538 frta becsült szobabutorok, egy cséplőgép és egy gőzmozdonyból, álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 12746/891 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis 6-ik kör. 190 sz. a leendő eszközzésére 1893-ik évi január hó 16-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elagatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-c. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottnál egy példányban írásban beadni vagy pedig, szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbe adók az 1881. évi LX. t.-c. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírottnál bejelenteni.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán 1893 évi január hó 4-ik napján.

Strasser Henrik.

kir. bíróságí végrehajtó.